

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **G. H.**, zastoupený JUDr. Martinem Plchem, advokátem se sídlem Vojtěšská 245, Mýto, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 12. 2023, č. j. 17 A 30/2023 - 42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalobce rozsudek Krajského soudu v Plzni (dále jen „*krajský soud*“) ze dne 6. 12. 2023, č. j. 17 A 30/2023 – 42, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 10. 2023, č. j. CPR-26279-6/ČJ-2023-930310-V234. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje (dále jen „*správní orgán I. stupně*“), ze dne 17. 6. 2023, č. j. KRPP-89329-16/ČJ-2023-030022, kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon pobytu cizinců*“), a byla stanovena doba v délce čtyř let, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Důvodem vedoucím k uložení správního vyhoštění bylo zjištění, že žalobce pobýval na území České republiky v období ode dne 8. 2. 2017 do 15. 6. 2023 bez platného povolení k pobytu.

[2] Krajský soud nejprve shrnul skutečnosti vyplývající ze správního spisu. Žalobce byl v rámci readmisní dohody mezi Českou republikou a Německem dne 16. 6. 2023 předán německou policií hlídce Policie České republiky. Dle sdělení německé policie byl žalobce kontrolován hlídkou dne 15. 6. 2023 jako spolujezdec v osobním automobilu po příjezdu z České republiky do Německa přes bývalý hraniční přechod Rozvadov. Při kontrole žalobce předložil platný filipínský cestovní pas, ve kterém nebylo nalezeno žádné vstupní razítko do Schengenského prostoru ani žádné pobytové vízum pro Schengenský prostor.

Žalobce hlídce sdělil, že má české vízum ve starém cestovním pase, který měl být v jeho bytě v Praze. Lustrací v příslušných evidencích bylo zjištěno, že žalobce do České republiky přicestoval letecky dne 3. 1. 2017 na krátkodobé vízum na 36 dní za účelem studia. Na toto vízum oprávněně pobýval na území České republiky až do vypršení jeho platnosti dne 7. 2. 2017. Následně ode dne 8. 2. 2017 do 15. 6. 2023 pobýval na území České republiky bez platného oprávnění k pobytu, a překročil tak povolenou dobu pobytu o 2 319 dní. V průběhu správního řízení žalobce tvrdil, že se po vypršení platnosti víza nevrátil do země původu ze stejného důvodu, pro který vycestoval, a to z obavy z místního politika, který chtěl odkoupit od žalobcovy rodiny pozemky a za tímto účelem mu vyhrožoval. Žalobce dále tvrdil, že svou situaci po vypršení platnosti jeho víza konzultoval s advokátem, ten mu však sdělil, že jeho situaci nelze vyřešit, aniž by se žalobce vrátil zpět na Filipíny. Poté již žalobce žádné kroky k získání pobytového oprávnění nečinil. V souvislosti se svými vazbami na území České republiky žalobce ve správním řízení uvedl svůj přátelský vztah s paní J. K. a své aktivní působení v místní komunitě svědků Jehovových. Vedle toho má žalobce sestru, která žije v Itálii, kde jí byla udělena mezinárodní ochrana, a matku, která žije na Filipínách. S ohledem na tyto skutečnosti krajský soud konstatoval, že není pochyb o tom, že žalobce naplnil skutkovou podstatu obsaženou v § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců.

[3] Podle krajského soudu bylo nadbytečné provádět důkaz výsledkem J. K. k prokázání žalobcových vazeb na území České republiky, jelikož tyto vazby správní orgány nezpochybnily. Nadbytečným pak krajský soud shledal i výslech žalobcovy matky, který navrhoval za účelem prokázání existence důvodů znemožňujících vycestování dle § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců. Správní orgány podle krajského soudu při posouzení, zda žalobci hrozí v případě vycestování nebezpečí, shromáždily zprávy o bezpečnostní a politické situaci v zemi původu k červenci roku 2022 a 2023, dále závazná stanoviska ve smyslu § 120a zákona o pobytu cizinců a vycházely také ze samotné výpovědi žalobce ze dne 16. 3. 2023. Na základě těchto podkladů v případě žalobce neshledaly důvody znemožňující jeho vycestování do země původu, přičemž krajský soud se s tímto závěrem ztotožnil. Tvrzení žalobce ohledně jeho obav z ohrožení života ze strany politika kvůli sporům o prodej půdy krajský soud shledal nevěrohodná a účelová. Žalobce svou situaci neřešil se státními orgány na Filipínách, neznal jméno politika, který mu měl údajně vyhrožovat, jeho politickou stranu, ani jeho postavení v rámci státu. Žalobce ani jeho matka, která v zemi původu zůstala, tam doposud neměli žádné problémy a žalobci nebylo mimo jedné výhružné SMS zprávy od neznámé osoby působeno žádné příkoří. Pokud by měl žalobce skutečně obavy z návratu do země původu, požádal by po svém příjezdu do České republiky o azyl, obzvláště pokud mu bylo známo, že jeho sestře v Itálii mezinárodní ochrana udělena byla. To však žalobce ani po šesti letech pobytu na území České republiky neudělal.

[4] K otázce nepřiměřeného zásahu do rodinného a soukromého života žalobce krajský soud uvedl, že žalobcem tvrzené vazby na území České republiky vznikly až v době jeho nelegálního pobytu na tomto území. Takové vazby nemohou požívat srovnatelné ochrany s vazbami, které cizinec naváže v době legálního pobytu. Nadto žalobce při svém výslechu správním orgánem I. stupně žádné vazby na území České republiky neuvedl, podle krajského soudu proto lze pochybovat o intenzitě žalobcem tvrzených vazeb, kdy se navíc jedná o vazby přátelské, nikoliv partnerské či rodinné. Dle krajského soudu žalobci nic nebrání v tom, aby tyto vazby udržoval prostřednictvím telefonu, internetu a jiných

pokračování

moderních technologií. Ve vztahu ke komunitě svědků Jehovových krajský soud rovněž konstatoval, že žalobce může své vyznání projevovat i v zemi původu.

[5] Co se týče délky doby zákazu vstupu na území členských států Evropské unie, tu shledal krajský soud přiměřenou a odpovídající rozhodovací praxi soudů i správních orgánů v obdobných případech. Stanovení kratší doby by bylo neúčinné a nedostatečně odrazující. Podle krajského soudu rovněž správní orgány hodnotily správně žalobcovu jednorázovou snahu o legalizaci svého pobytu trvajícího více než šest let, navíc učiněnou až v době jeho nelegálního pobytu, jako přitěžující okolnost. Nepřiměřenost doby zákazu vstupu na území členských států Evropské unie pak krajský soud neshledal ani ve vztahu ke skutečnosti, že sestra žalobce žije v Itálii, kde ji v důsledku zákazu žalobce nebude moci navštívit. Žalobce totiž ve správním řízení sám uvedl, že se se svou sestrou po celou dobu pobytu na území České republiky nesetkal a kontakt s ní udržoval pouze telefonicky, v čemž bude podle krajského soudu moci pokračovat i nadále.

[6] Kasační stížnost podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). K její přijatelnosti výslovně pouze obecně uvádí, že dle jeho názoru svým významem přesahuje jeho vlastní zájmy.

[7] Stěžovatel namítá, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav, pokud neprovedly jím navržené výsledky jeho matky a J. K. V důsledku toho pak správní orgány i krajský soud podle stěžovatele dospěly k nesprávnému závěru, že v případě stěžovatele nejsou dány důvody znemožňující vycestování podle § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců a že správním vyhoštěním stěžovatele nedojde k nepřiměřenému zásahu do jeho soukromého a rodinného života.

[8] Dále stěžovatel tvrdí, že jméno politika, jenž mu měl na Filipínách vyhrožovat, ve správním řízení a řízení před krajským soudem neuváděl, protože měl strach a domníval se, že z jeho dalších tvrzení bude zřejmé, že mu na Filipínách hrozí nebezpečí. Nyní v kasační stížnosti uvádí, že tímto politikem je podnikatel a bývalý předseda senátu Filipínské republiky M. V., který na Filipínách shromažďuje zemědělské pozemky od chudých zemědělců, jako byl právě stěžovatel.

[9] K otázce zásahu do jeho soukromého a rodinného života stěžovatel uvádí, že J. K. je pro něj důležitou osobou, a přestože mezi nimi není partnerský vztah, dojde v důsledku správního vyhoštění k nepřiměřenému zásahu do jeho života. Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu, že tyto vazby lze udržovat i prostřednictvím moderních technologií, jelikož osobní kontakt je podle něj podstatnější a významnější než kontakt distanční. Totéž pak stěžovatel uvádí ve vztahu k jeho vazbám na komunitu svědků Jehovových v České republice a zdůrazňuje, že stěžovatel si vybudoval vazby právě s touto komunitou a jejími členy, proto nesouhlasí s krajským soudem, že své vyznání může praktikovat i v rámci komunity svědků Jehovových na Filipínách.

[10] Podle stěžovatele rovněž správní orgány i krajský soud dostatečně nezohlednily, že se stěžovatel snažil svou situaci řešit a za tímto účelem vyhledal advokáta. Tato skutečnost by měla být brána jako polehčující okolnost, nikoliv jako přitěžující.

[11] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila s napadeným rozsudkem a pouze odkázala na své rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

[12] Dříve, než může Nejvyšší správní soud posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musí posoudit otázku její **přijatelnosti**. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, *že jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost*.

[13] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech (zde ve věci správního vyhoštění) je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad práva a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Přijatelnost kasační stížnosti by rovněž dle výše citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 zakládalo zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného či procesního práva, pokud by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[14] Jak bylo uvedeno výše, stěžovatel k přijatelnosti kasační stížnosti pouze obecně uvádí, že dle jeho názoru svým významem přesahuje jeho vlastní zájmy. S tímto názorem se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje.

[15] Stěžovatel v kasační stížnosti nepředkládá žádnou právní otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů a k níž by se měl Nejvyšší správní soud vyslovit za účelem sjednocování judikatury. Takovou otázku kasační soud nedovodil ani z obsahu napadeného rozsudku či ze soudního a správního spisu. Nejvyšší správní soud pak v posouzení věci krajským soudem neshledal žádné zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[16] Pokud jde o otázku existence skutečného nebezpečí znemožňujícího vycestování podle § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců, Nejvyšší správní soud konstatuje, že bylo v zájmu stěžovatele, aby ve správním řízení (případně v řízení před krajským soudem) dostatečně konkrétně uvedl, čeho se v zemi původu obává. Byl to totiž stěžovatel, koho ohledně existence nebezpečí tížilo břemeno tvrzení (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2024, č. j. 7 Azs 130/2024 - 33; a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 Azs 84/2021 - 23). Toto však stěžovatel neučinil, naopak tvrdil, že nezná ani jméno osoby, která mu údajně vyhrožovala. Nyní toto jméno sice stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, k tomu však již Nejvyšší správní soud s ohledem na § 109 odst. 5 s. ř. s. nemůže přihlížet. Za této situace tedy nelze krajskému soudu vytýkat, že tvrzení stěžovatele o údajném nebezpečí v zemi původu shledal nedůvěryhodným.

[17] Nadto stěžovatel tvrdil, že mu hrozí nebezpečí „pouze“ ze strany soukromé osoby (byť se jednalo o politika), nikoliv ze strany státních orgánů, které se ostatně stěžovatel, jak

pokračování

sám uvedl, ani nepokusil požádat o pomoc. Dle ustálené judikatury zdejšího soudu není takové nebezpečí, i v případě, že by bylo prokázáno, bez dalšího důvodem znemožňujícím vycestování podle § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 8. 2013, č. j. 6 As 28/2013 – 38; a ze dne 25. 11. 2020, č. j. 2 Azs 229/2020 - 35; nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2022, č. j. 2 Azs 111/2022 - 51; a ze dne 14. 3. 2024, č. j. 4 Azs 416/2023 - 45).

[18] Co se týče posouzení zásahu správního vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele, i zde krajský soud postupoval v souladu s ustálenou judikaturou kasačního soudu. Krajský soud především uvedl, že stěžovatelem tvrzené vazby na území České republiky (tedy přátelský vztah s J. K. a působení v místní komunitě svědků Jehovových) vznikly až v době jeho nelegálního pobytu na tomto území, kdy stěžovatel musel brát v úvahu možnost, že bude jeho protiprávní jednání odhaleno a bude mu hrozit správní vyhoštění. Tuto skutečnost pak stěžovatel v kasační stížnosti nezpochybňuje. Nejvyšší správní soud se již obdobnou otázkou opakovaně zabýval, přičemž dospěl ke stejnému závěru jako krajský soud v nyní projednávané věci (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2023, č. j. 3 Azs 231/2021 - 43; ze dne 18. 6. 2015, č. j. 7 Azs 75/2015 - 34; a ze dne 6. 10. 2016, č. j. 7 Azs 75/2016 - 37). Rovněž lze souhlasit s krajským soudem v tom, že stěžovatel bude moci své vztahy udržovat prostřednictvím telefonu či internetu, ostatně tímto způsobem udržoval kontakt po dobu svého pobytu na území České republiky i se svou vlastní rodinou.

[19] Nejvyšší správní soud neshledal zásadní pochybení krajského soudu ani v posouzení přiměřenosti doby zákazu vstupu na území členských států Evropské unie. Krajský soud uvedl, že se stěžovatel dle správního spisu sice obrátil na poradnu pro integraci, nicméně tak učinil až v době svého nelegálního pobytu, a když mu bylo sděleno, že jeho situaci nelze vyřešit bez návratu do země původu, tak se dále o řešení jeho situace nezajímal a raději se rozhodl v České republice zůstat nelegálně. Z napadeného rozsudku je tak zjevné, že krajský soud jako přítěžující nehodnotil samotnou skutečnost, že se stěžovatel pokusil svou situaci řešit (jak se stěžovatel domnívá), ale naopak skutečnost, že jeho snaha o vyřešení situace byla i s ohledem na délku jeho nelegálního pobytu nedostatečná.

[20] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal žádný důvod přijatelnosti kasační stížnosti, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. **odmítl pro nepřijatelnost**.

[21] Rozhodnutí o nákladech řízení vychází z principu úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 – 33, část III. 4.; č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel (na základě zjednodušeného posouzení věci) v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšné žalované v řízení žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Proto soud nepřiznal náhradu nákladů tohoto řízení žádnému z účastníků.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 5. září 2024

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu